Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ—МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№287 (3287) | 1940 оной декабриин 12, четверг | СЭН 10 МҮНГЭ

ВЦСПС-тэ

Январиин нэгэнһээ эхилжэ һургуулинуудта үбэлэй каникулнууд болохонь.

Профсоюзна организацинууд, клубуудай ба культурын байшангуудай правленинүүд хадаа утреннигүүдые, кино-сеанснуудые. өөһэдынгөө уранһайханай вечернүүдые ба оронойгоо солото хүнүүдтэй уулзалгануудые һурагшадта эмхидхэхэ болоно. Бухы нютагуудта санаар ба конькигаар ухибүүдэй мүрысөөнүүд эмхидхэгдэхэ ба сэрэгэй элдэб наадануул үнгэргэгдэхэ ёһотой.

ВЦСПС болбол шэнэ жэлэй ёлконуудые эмхидхэхые профсоюзай центральна. областной. фабрико-заводой ба нютагай комитедүүдтэ дурадхаба. Москва, Ленинград. Киев. Харьков. Баку, Тбилиси. Львов. Белосток г. м. манай ороной 27 ехэ городуудта багашуудай нииптэгородой һайнудэрлэлгэнүүд болохо юм.

16 мянганһаа үсөөн бэшэ һурагшад профсоюзай амаралтын байшангуудта каникулнуудайгаа үдэрнүүдые үнгэргэхэ байна.

ЭБДЭРШЭГҮЙ СТАЛИНСКА БЛОГОЙ ИЛАЛТЫН АЛДАРТА ОЙ

Социализмын ороной гүрэнэй дээдэ органиие — СССР-эй Верховно Соведые Сталинска Конституциин үндэһэ һуури дээрэ һунгаһаар 3 жэл гүйсэбэ. Агууехэ советскэ арад болбол 1937 оной декабриин 12-то түрүүшынхеэ, дэлхэй дээрэ эгээн демократическа Конституцитай зохилдуулан засагайгаа дээдэ органиие һунгажа. коммунистнуудай ба партийнабэшэнүүдэй сталинска блогой толотомо илалта туйлаһан юм.

Сталинска Конституци болбол советскэ арадаар туйлагдаһан суута илалтануудые, агууехэ эрхэнүүдые хуулишалан мүнхэжүүлээ. Алдарта Конституциин алтан наранай туяан соо эрхэ сүлөөгөө эдлэн жаргагша манай арадууд болбол большевистскэ партиие. вождь ба багша Сталинаа тойрон хэзээ-хэзээнэйхиһээ үлэмжэ нягтаар жагсажа, эхэ оронойгоо экономическа ба оборонно хүсэшадалые хүсэн түгэлдэрөөр хүгжөөхын түлөө тэмсэнэд.

Советскэ гүрэнэй социалистическэ парламентын түрүүшын депутат нүхэр Сталинай зүгһөө, коммунистическэ парти ба советскэ правительствын зүгһөө арад зоной аша туһада угаа ехэ оролдолго. анхарал гаргагдажа байһаниие бүхы орон бүрин мэдэрнэ. Тиимэһээ, парти ба правительствын бүхы хэмжээябуулгануудынь олониитын һайшаал ба дэмжэлгээр угтагдана. СССР-эй Верховно Соведые һунгаһанай һүүлээр. Союзна ба автономно республиканүүдай Верховно Соведүүдэй һунгалтанууд үнгэргэгдөө һэн. Нёднон жэлдэ нютагуудахи ажалшадай депутадуудай Соведүүд һунгагдаһан байна. Тус һунгалтанууд хадаа хаа-хаанагүй тон эмхитэйгээр үнгэргэгдэжэ, эбдэршэгүй сталинска блогой илалтые үшөө дахин демонстрировалаа.

СССР-эй Верховно Соведтэ депутадуудые һунгаһанһаа хойшо үнгэрһэн 3 жэлэй торшо соо манай орон маша ехэ туйлалтануудые бэелүүлбэ. Советскэ правительствын сэсэн политикын ашаар, манай нэгэн шуһата ахадүүнэр Баруун Украинын ба Баруун Белоруссиин арадууд болбол польско пануудай дарлалтаһаа сүлөөрөө.

Бодолгүй сагаанфиннүүдэй бузар ааша бутасохигдожо, оронойманай хойто хилэнүүд улам бухэжөө. Балтиин далай шадарай гурбан гүрэнэй—Литва, Латви ба Эстониин ажалшад хэдэн зуун жэлдэ үргэлжэлһэн хэсүү хүшэр дарлалтаһаа сүлөөрэн, агууехэ советскэ арадай бүлэдэ багтан оробо. Капиталистическэ Румыниин боярнуудай мүлжэлгэ доро зобожо, тулижа байһан, манай түрэл Бессарабиин ба Хойто Буковинын арад эн сүлөөлэгдөөд, зол жаргалта ажабайдалаа зохёожо байнад. Эдэ бүгэдын һэсэтэ, Советскэ Союзай хүсэшадалынь улам бүхэжэн бадарба. Мүнөө манай ороной территори нилээд үргэдхэгдэжэ, хүн зонойманай тоонь 200 шахуу миллион болоһон байна. 1937 ондо, СССР-эй Верховно Соведые һунгаха үедэ 11 Союзна республиканууд байһанаа, мүнөө 16 болобо. Эдэ бүгэдэ—советскэ правительствын сэсэмэргэн политикын ашаар туйлагдаа.

Энэ жэлдэ Карело-Финскэ ССР-эй, Украинын ба Белоруссиин баруун областьнуудай ажалшад СССР-эй Верховно Соведтэ өөһэдынгөө депутадуудые Сталинска Конституциин үндэһэ һуури дээрэ һунгаһан байна. Тус һунгалтанууд болбол бодотооро арадай найр болон үнгэрбэ. Украинын ба Белоруссиин баруун областьнуудай һунгуулиин округуудта бүхы һунгагшадайнь 96 ба дээшэ процентнь. Карело-Финскэ ССР-тэ—99,67 проц. голосованида хабаадалсажа, коммунистнуудай ба партийнабэшэнүүдэй блогой кандидадууд хаа-хаанагүй барандаа һунгагдаа.

Карело-Финскэ ССР-эй, Украинын ба Белоруссиин баруун областьнуудай ажалшад мүнөө засагайгаа нютагуудахи органуудта өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые һунгахаа байна. Мүн тэрэшэлэн Литвагай, Латвиин, Эстониин ба Молдавска Союзна республиканууд. УССР-эй Аккерманска ба Черновицка областьнууд СССР-эй Верховно Соведтэ депутадуудые һунгалгада бэлэдхэжэ байна. Эдэ шэнэ советскэ республиканууд ба областьнууд болбол һунгуулиин кампаниие урдань үзэгдөөгүй ехэ политическэ ба ажахын дээшэлэлээр угтан, олониитын дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, арадай үнэн сэхэ. агууехэ эхэ орондоо ба большевистскэ партида хизаарлашагүй преданнэ. түрүү хүнүүдые дэбжүүлхэ ба һунгахын түлөө тэмсэжэ байнад.

Арад зоной аша туһада. эхэ оронойгоо эршэмтэйгээр хүгжэлгэдэ зорюулагдаһан онсо тодорхой шиидхэбэринүүд СССР-эй Верховно Соведэй Сессинүүдээр абтаһан байха юм. Эдэ бүхы законууд хадаа бүхы ажалшадаар һайшаагдан дэмжэгдэжэ, бодото дээрээ большевистскээр бэелүүлэгдэнэ.

Хоёрдохи империалистическэ дайнай һүжэржэ байһан оршомбайдал соо. гансахан лэ манай гүрэн амгалан байдалаар ажаһууна. Зүгөөр, бидэнэр капиталистическэ хүреэлэлгэ тухайда нүхэр Сталинай заабариие мартаха ёһогүйбди. Эхэ оронойгоо оборонно ба экономическа хүсэшадалые улам шангадхахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэхэ шухала. Манай ороной саашанхи хүгжэлтын агууехэ зорилгые ВКП(б)-гэй XVIII съезд тодо һонороор тодорхойлһон байгаа. Энэ съездын историческа шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, жэл, хоног үнгэрхэ тудам, улам улам урагшаа дабшанабди. Агууехэ Сталинска Конституциин илалтата туг доро, коммунистическэ партиие. арадуудай вождь нүхэр Сталинаа тойрон нягтаар жагсажа, урагшаа. нүхэдүүд, коммунизм тээшэ!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Национальна республикануудай делегадуудтай И.В. Сталин хөөрэлдэжэ байна. (ТАСС-ын фото).

Ямало-Ненецкэ, Таймырска, Эвенкийскэ ба Ханты-Мансийска национальна округуудай ажалшадта РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй амаршалга

Ямало-Ненецкэ, Таймырска, Эвенкийскэ ба Ханты-Мансийска национальна округуудай арбан жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан. РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол эдэ округуудай ажалшадай депутадуудай соведүүдтэ амаршалалгатайгаар хандажа. большевистскэ партиин хүтэлбэреэр бүхы ажахынгаа һалбаринуудта ба культурна байгуулалтануудтаа, социалистическэ эхэ оронойгоо оборонно хүсэшадалые саашалаа бэхижүүлхэ хэрэгтэ шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахыень тус округуудай ажалшадта батаар найдаба.

Холын хойто национальна округуудай арбан жэлэй ой

Холын хойто зүгтэхи национальна округуудай тогтоһонһоонь хойшо арбан жэлэйнь ой декабриин 10 да гүйсэбэ. Бүхэроссийска Центральна Гүйсэдхэхэ Комитедэй шиидхэбэриин ёһоор, 1930 ондо бага арадуудай һуудаг оршон дээрэ Корякска, Чукотско. Таймырска. Эвенкийскэ. Ханты-Мансийска ба Ямало-Ненецкэ округууд байгуулагдаһан юм.

Хаанта засаг, нютагай баяшууд, бөөнүүдээр даралагдан, хосоржо байһан эдэ арадууд болбол ленинскэ-сталинска национальна политикын ашаар урган мандаба. Лукраветланууд (чукчанууд). экскимосууд. мансанууд. эвенкнүүд, ненецүүд ба бусад хойто зүгэй арадууд шэнэ сэнгэлиг хүхюун ба шангашадалтай ажабайдалтай болоо. Национальна округууд бүхы талаараа хүгжэнэ. тэдэнэй газар эдлүүри. малажал, промышленностинь хүгжэн дэлгэржэ байна.

Ханты-Мансийска национальна округто 1930 ондо үсөөхэн гектар таряанай талмай байһан аад. мүнөө тэрэнэй тоонь 10 мянган гектарһаа дээшэ тоологдоно. Малайнь тоо толгой хэдэн дахин олошороо. Ямало-Ненецкэ округай хүн зон колхозуудта хамтараад. мүнөө 1931 онойхиһоо хоёр дахин ехээр загаһа ба ан барина. Округ доторхи олониог колхозуудынь угаа баян оро үсхэлгын ажалтай юм. «Путь Ленина» колхоз болбол хамта 10.820 толгой хамталагдаһан оронуудтай. тэдэнэрые бэлшээхын тулада колхоздонь 1 миллион 400 мянган гектар бэлшээриин газар мүнхэдөө үгтэнхэй. Колхоз болбол үнгэрэгшэ жэлдэ орын ажалһаа 190 мянган түхэриг олзо абаһан ба мүнөө жэлдэ 275 мянган түхэриг абахаар хараална.

Национальна округууд дотор загаһанай промышленностиин хэдэн арбаад заводууд хүдэлмэрилнэ. Нютагайнь ой модоной промышленность дэлгэржэ байна.

Холын Чукотка болбол ажахын ба культурна байгуулалтаар ехэнүүд амжалтануудые туйлаа. Номо, годоли. яһан хахуули. шулуун һүхэ мэтын хуушанай багажанууд музейдэ үгтэнхэй. Нютагайнь зоной ажабайдалда радио, трактор. аэросана. самолет бүхөөр нэбтэрэн ороо. Чукоткын эрьенүүдэй селенинүүдтэ 18 һургуули, 14 библиотекэ. 8 больница. 18 кинопередвижкэнүүд тоологдоно.

Таймырска национальна округой центр—Дудинка танигдашагүй болоо. Һаяхан Дудинка болбол нэгэ хэды гэрнүүдтэй тундрын бишихан тосхон байһан юм. Мүнөө энэ город болбол хоёр дабхар гэрнүүдтэй, гостиницатай, электричествын гэрэлтэй, телефонтой болонхой. Эндэ окружной газетэ хэблэгдэнэ. Үбэлжэгшэдтэ зорюулагдаһан арадай библиотекэ. культурын байшан бии.

Хойто районууд болбол агууехэ социалистическэ культурада нэгэдэн, наукые эридээр шудалжа байна: нютагай һуурин зонойнь дундаһаа врач, техник, багша, улаан чумай эрхилэгшэ урган гаранад.

Национальна округуудта бүгэдэниитын һуралсал амжалтатайгаар ябуулагдажа байна. Холын хойто зүгтэ мянгаад һургуулинууд байгуулагдаа, тэрэнэй тоодо олон һургуули-интернадууд бии. Ханты-Мансийска национальна округой һурагшадайнь тоо һүүлэй жэлнүүдтэ дүрбэ дахин олошороо. Ямало-Ненецкэ округой 5 мянга 740 багашууд һургуулинуудта һурана. Энэнь 1931 онойхиһоо 6 дахин ехэ болоно.

Тундрада больницанууд, врачебнэ участогууд. амбулаторинууд. хүүгэдэй яслинууд ба садууд нээгдээ. Зуугаад врачууд, акушеркэнүүд, фельдшернүүд хойто зүгэй хүн зониие аргална.

Национальна округуудай нүүдэл ажахынууд болюулагдажа, түбхинэһэн ажахыда оруулагдажа байна. Тэдээндэ зорюулагдан колхозно культурна селонууд баригдажа байна. (ТАСС).

МАЛАЙ БЭШЭЛГЫЕ ЭРХИМЭЭР ҮНГЭРГЭЕ

Малажалые саашадань хүгжөөхэ тухай гүрэнэй түсэбэй ямараар бэелүүлэгдэжэ байһаниие тодо һонороор харуулхын зорилготойгоор, малай Бүхэсоюзна бэшэлгэ жэлбүри үнгэргэгдэдэг байна.

Захалхаяа байгаа энэ бэшэлгэ хадаа ганцахан тоо бүридхэлгын техническэ ябуулга бэшэ, харин малажалые үшөө түргөөр хүгжөөлгэдэ олониитэ колхозникүүдые элсүүлгын хүсэтэ зэбсэг болодо үгэхэ байна.

«Колхозуудай хамтын малажалые саашадань хүгжөөхэ хэмжээябуулганууд тухайда» партиин ба правительствын тогтоолнуудые бэелүүлжэ, ашаг ехэтэй шэпэнүүд фермэнүүдые эмхидхэһэн колхозууд манай республика дотор олон. 1941 оной 9 һарын торшо соо эбэртэ томо малнуудай тоо толгой 12,4 проц. хонидой ба ямаадай тоо толгой 27,4 проц. гахайнуудай тоо толгой 21.7 проц. ургаад байна. Хэдэн олон колхозууд малай тоо толгойн 1942 оной минимумые туйлабад.

Энэ бэшэлгэ болбол түрүү колхозуудай малаа олошоруулгадахи толотомо амжалтануудые харуулхэ юм. Тиихэтэй хамта, мүн муугаар ажаллажа, малажалые маша ааляар хүгжөөжэ байһан колхозуудые элирүүлхэ байна.

Колхозник-малшан бүхэн. колхозой түрүүлэгшэ бүхэн малай тоо толгойн бүридхэлгые һонортхожо байхадаа. малайгаа ашаг үгэлгые дээшэлүүлхэ, үүлтэртэ малые олоор үсхэхэ тухайда бодохо уялгатай.

Мүнөө үедэ, энэ бэшэлгэдэ бэлэдхэлгын хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрһэн байха ёһотой. Хүдөөгэй активистнүүд болбол малай ба тахяануудай энэ жэлэй бэшэлгын гүнзэгы удхашанарые бүгэдэ малшадта ойлгуулха үүргэтэй.

Тэрэнэй саад тээ. бэшэлгын комиссинуудта туһаламжа үзүүлхэ бригаданууд колхоз, совхоз бүхэндэ байгуулагдаха ёһотой. Тэдэ бригаданууд болбол бэшэлгын үедэ ниитын-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхынгаа хажуугаар. малнуудые хорёо дал соонь тооложо үзэхэ уялгатай юм.

Малай бэшэлгые инструкциин ёһоор үнгэргэжэ. бүхы малнуудые бэшэлгэдэ оруулха зорилго бэшэлгын комиссинууд ба тэдээндэ туһаламжа үзүүлхэ бригаданууд бүхэнэй урда табигдана.

Ажахын жэлэй түгэсхэтэй хамта. зөөри хэрэгсэлэй, тэрэнэй тоодо малай инвентаризаци ябуулагдаха юм. Энэ хэмжээябуулга хадаа Бүхэсоюзна бэшэлгын хүдэлмэридэ нилээдгүй ехэ туһаламжа үзүүлхэ байна. Ушар иимэһээ. Нархозучедой инспекторнүүд, бэшэлгэдэ туһаламжа үзүүлхэ бригаданууд ба ажалшадай депутадуудай сомоной Соведүүд болбол инвентаризацида серьезно анхарал хандуулха ёһотой.

Малые бэшэхэ данса соо эбэртэ томо малнуудай. моридой, гахайнуудай наһа, нэрэ ба номерынь тэмдэглэхэ. хонид. ямаад ба залуу гахайнуудые, хэрбээ тэдэнэй үүлтэртэ малай дансада тэмдэглээгүй байгаа һаань. бүлэг бүлэгөөрнь тус дансада оруулха хэрэгтэй. Хүнгыень хараад. үхэр ба моридые бүлэг бүлэгөөрнь инвентаризацида оруулалга огто хоригдоно.

Инструкциие хазагайруулжа, бэшэлгын хэрэгые бусайдуулагшад хатуугаар хэһээгдэхэ ёһотой. Ведомостиин графа бүхэн сэбэрээр, тодо һонороор тэмдэглэгдэхэ ушартай. Юуб гэхэдэ, эдэ материалнуудһаа түсэб табилга үндэһэлхэ байна.

Гэбэшье, бэшэлгые буруугаар ябуулха фактнууд үнгэрөөшэ жэлнүүдтэ үзэгдэдэг һэн. Зарим бүридхэлшэд хадаа малай эзэдые сомоной соведтэ дуудажа, тэрэнэй хэды малтай байһаниие асуужа. үгөөрнь бэшээд дүүргэдэг байгаа. Тиимэ ябадал Селенгэдэ ушарһан юм.

Малай бэшэлгэ—тон харюусалгатай хэрэг. Энээниие түбһэн хүнүүдтэ даалгажа огто болохогүй. Бэшэлгэдэ туһаламжа үзүүлхэ бригадануудта шалгагдамал хүнүүдые томилоод байбал, энэ шухала хэмжээябуулгые һайн шанартайгаар үнгэргэжэ шадахабди.

Малай бэшэлгын дүнгүүд хадаа колхозуудай правленинүүдэй ба сомоной соведүүдэй үргэн заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ ёһотой.

Е. ИВАНОВА.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Профессорнууд: В. П. Осиповые, В. Н. Шэвкуненкые, В. И. Воячегые ба академик Н. Н. Аничковые шагнаха тухай

Наукын, педагогическа, врачебнэ ба ниитын ажал'ябуулгын һалбаринуудаар оронойгоо ба Улаан Армиин урда гайхамшаг ехэ габьяануудые туйлаһанайнь түлөө шагнаха:

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР:

1. Урдань Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан, СССР-эй наукануудай академиин корреспондент, наукын габьяата деятель, дивврач профессор Виктор Петрович ОСИПОВЫЕ;

2. Урдань Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан, наукын габьяата деятель, дивврач профессор Виктор Николаевич ШЕВКУНЕНКЫЕ.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР:

1. Урдань Ленинэй орденоор шагнагдаһан, наукын габьяата деятель, дивврач профессор Владимир Игнатьевич ВОЯЧЕГЫЕ:

2. Урдань Улаан Одоной орденоор шагнагдаһан, наукын габьяата деятель академик, дивврач Николай Николаевич АНИЧКОВЫЕ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной декабриин 7

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

УССР-эй Аккерманска областиин центрые Аккерман городһоо Измаил городто асарха ба Аккерманска областиие Измаиловска область болгон нэрэлхэ тухай

Аккерманска областиин центрые Аккерман городһоо Измаил городто асарха ба Аккерманска областиие Измаиловска область болгон нэрэлхэ тухай УССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй зууршалгые баталха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной декабриин 7.

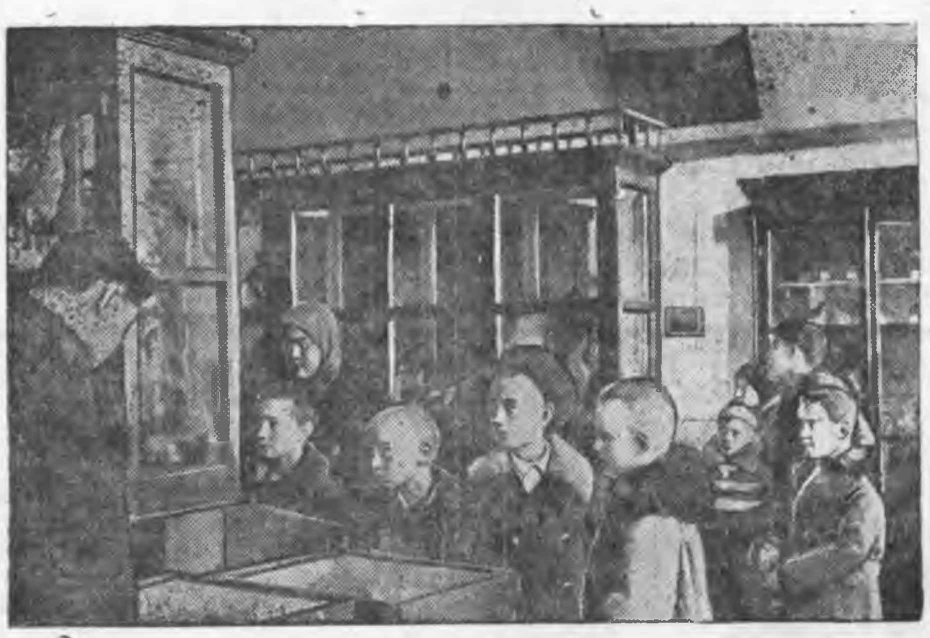
Театральна хүдэлмэриин бүхэсоюзна харалга

ВЦСПС, ВЛКСМ-эй ЦК, СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи искусствын хэрэгые эрхилхэ комитет, РСФСР-эй Наркомпрос, бүхэроссин центральна общество ба Всекопромсоведээр эмхидхэгдэн үнгэргэгдэхөө байгаа театральна хүдэлмэриин бүхэсоюзна харалгада бэлэдхэл дүүргэгдэжэ байна. Тус харалга болбол театральна самодеятельностиин саашадахи бадаралтада туһалха ба идейно-политическэ ба уранһайханай хэмжээе дээшэлүүлхэ зорилготой.

Уридшалан абаһан бүридхэлэй ёһоор, культурын ордонуудаар ба байшангуудта клуб, улаан булан, уншалгын байшангуудта хүдэлмэрилжэ байгаа 18000 драматическа кружогууд энэ харалгада хабаадалсаха байна.

Түрүүшын тур болбол декабриин 15-һаа эхилхэ ба коллективэй саг үргэлжэ хүдэлмэрилжэ байһан газарнуудтань үнгэргэгдэхэ байна. Зарим хэдэн городуудаар харалга эхилээ. Ленинград дээрэ 114 коллективүүдэй постановконууд харагдаба.

Хоёрдохи турынь хадаа городууд ба районно центрнүүдтэ январь соо үнгэргэгдэхэ байна. Театральна хүдэлмэриин эрхим коллективүүд болбол дипломуудые абаха байнад. Харалгын дүн хадаа областной, республиканска ба бүхэсоюзна творческо конференцинүүд дээрэ бүридхэгдэхэ юм. (ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кяхта городой hурагшанар академик Обручевай нэрэмжэтэ краеведческа музейн природын таhагта экскурсида ерээд байна.

П. Михайловай фото.

Аяар холын Окын аймагта...

(ВКП(б)-гэй ОКЫН АЙКОМОЙ СЕКРЕТАРЬ НYХЭР СКВОРЦОВТОЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН)

Бурят-Монголой республикын баруун хойто буланда, огторгойдо тулама орьёл үндэр уулануудаар хүреэлэгдэhэн, хилэ шадарай Окын аймаг байдаг.

Энэ хадаа hаяхан тогтоhон. шэнэ аймаг юм. Эндэхи зоной эрхилдэг гол ажахынь—мал үсхэбэрилгэ болоно. Гэхэ зуура, Окын аймагта топ ондоо түрэлэй үхэрнүүд үсхэгдэнэ. Үхэр малайнь 70 процент hарлагууд ба бусадынь хайнагууд, монгол үүлтэрэй үхэрнүүд байна. Эндэхи моридынь холын аянда ба хада хабсагайда ябахадаа тэмсэгэй, солбон.

Монгол үүлтэрэй үнеэдые хайнаг бухануудта оруулжа, тэдэнэй хоорондоhоо мяхалиг түл абаха зорилготойбди. Манай нютагта хонидые олоор үсхэхэ аргабайдал бүрин бии. Гэхэтэй хамта, малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй план плангаа хонидоор дутуу дүүргэгдэhые тусгаар тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Тариан ажал эндэ тон шэнэ хэрэг. Манай колхозууд ерэхэ жэлдэ хамта 70 гектар тарья ба овощь, картофель тарихаар хараална. Энэ хадаа анхан түрүүшын туршалга болохо юм.

Окын аймагай ой тайга соонь олон янзын ан гүрөөлнүүд элбэг. Хэрмэ, үнэгэн, хара ба боро гүрөөhэн, буга ба хандагай г.м. ангууд барагдашагүй олон. Тиимэhээ, арадай ажахын хүгжэлтэдэ угаа ехэ удхашанартай агнуурийн хэрэгые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёhотой болоно. Ангай агнуури муу бэшээр табигданхай. Манай эндэ эрэшүүлhээ гадна, мүн эхэнэрнүүдшье агнуурида хабаададаг. Мүнөө үедэ агнуушад бултадаа хүбшэ тайгада гаранхай.

Энэ нютаг—шухаг малтамалай зүйлнүүдээр баян. Мүнөө графит малталгын рудник хүдэлмэрилнэ. Баhа азбест ба бусад үнэтэ шулуунууд элбэгээр олдоно. Зүгөөр, манай аймаг соохи байгаалиин баялигынь үшөө хүсэд шэнжэлэгдээдүй. Графидай уурхайhаа гадна, олзоборилгын артель тогтоогдонхой. Тэндэ валенка хэхэ, арhа элдэхэ, хубсаhа оёхо цехүүд хүдэлмэрилнэ.

Окын аймаг соо хамта 10 колхозууд бии. Тэдэнэр, советскэ гүрэнэй туhаламжын ашаар. мүнөө өөhэдынгөө ниитын ажахые дэбжүүлэн, шангашадалтай ба культурна ажабайдал зохёожо байнад.

«Улаан-Шарза» артель (түрүүлэгшэнь нүх. Вандан Балданов) энэ жэлдэ үбhэ хуряалгынгаа планиие дүүргэжэ, адуу малаа садхалан, тарганаар ондо оруулха услови хангаба. Тус колхоз 1940 он дотор гүрэндэ тушаагдаха бүхы продуктнуудые декабриин 2 хүрэтэр сүм дүүргэhэн байна. Эндэ мүнөө жэлдэ 12 гэр ба ниитын бани шэнээр баригдаа. Клуб ба улаан булангые hэльбэн заhажа. зосоохи түхеэрэлгыень бүрилүүлбэ.

Дурсагдагша колхозой членүүдэй олонхинь үнэхөөрөө культурна ажаhуудалтай боложо байнад. Гэр байшангаа сагаадалга ёhо гурим болонхой. Мүн зоотехническэ барилгашье ябуулагдана. Мүнөө моридой дулаан байра барижа бэлэн болгоод, овчарниип барилгые дүүргэхэ дүтэлөө.

Артелиингээ членүүдэй дунда культура нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ правлениин түрүүлэгшэ нүхэр В. Балданов өөрөө hайн жэшээнүүдые харуулна. Нүхэр Балланов үнгэрэгшэ зун Москвада, Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэдэ ошожо ерэмсээрээ, гэр соогоо ород пеэшэн табиба, таhалгануудые хэжэ шэрдээд, стол стулнууд г. м. культурна ажаhуудалай хэрэгсэлнүүдые түхеэрбэ.

Тэрэшэлэн «КИМ» колхоз болбол хамтынгаа малажалые жэшээтэ hайнаар хүгжөөhэнэйгөө түлөө—1940 ондо Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаhан байна. Тиин, ерэхэ жэлдэшье выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө тэмсэн, энэ колхозой малшадынь эршэмтэйгээр ажаллана.

Зүгөөр, малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй планиие гүйсэдхөөгүй колхозууд бии. «Коминтерн» ба бусад артельнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдынь даабаряа дүүргэхэ хүсэд аргатай байбашье, энээн тухайда зохихо хэмжээ абаагүй байгаа. Тиимэhээ, мал үсхэлгын түсэбые бүхы колхозуудта дүүргүүлхын тулада эрид шанга хэмжээ абажа байнабди.

Манай колхозууд болбол культурна болбосон байдалтай болохын тулада нилээд ехэ хүдэлмэри хэхэ ёhотой. Ехэ наhатай зоной 20 процентнь үзэг бэшэг мэдэхэгүй байhаар. Тэдэниие ойрын сагта бэшэгтэ hургаха зорилго бидэнэй урда табигдана. Колхознигуудай нилээд ехэхэн хубинь тала бүри таража hуудаг юм. Ушар иимэhээ, тэдэниие колхозно центрнүүд дээрэнь түбхинүүлхын тулада бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна.

Ургажа байгаа социалистическэ малажалдаа үбhэ тэжээлэй бэхи база байгуулха зорилгоор, герасимовска агротехникые үргэнөөр хэрэглэхэ, колхоз бүхэндэ сабшалан шанаржуулха звенонуудые байгуулха шухала. Энээнтэй хамта, тарья тарилгын культурада колхознигуудые hургаха, ороохо, овощь, картофель гэхэ мэтые нютаг дээрээ үйлэдбэрилдэг болохо асуудал табигдажа байна.

Хаанта засагай үедэ хашалан зоболон үзэжэ, харанхы барга ябаhан эхэнэрнүүд мүнөө hаруул hайхан зам дээрэ гараа. Колхоздоо фермые даагша нүхэр Дэжэд Таглатова болбол хошуунай Соведэй депутадта hунгагдаа. «Улаан Ока» колхозой hаалиша, ВСХВ-дэ хабаадагша Ханда Семенова гэгшэ агитатор байха зуураа, эрхимээр хүдэлмэрилнэ. Иимэ солото эхэнэрнүүд манайда олон.

Ерэхэ жэлдэ, манай аймаг болбол hургуулинуудай барилгаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулха түсэбтэй. Орлигдохи дунда hургуулиин байрада капитальна заhабари хэхэ ба Бүрэн голой эхин hургуулиие колхозой центр дээрэ асарха, Бато-голой рудник дээрэ шэнэ hургуули бариха байнабди. Манай hургуулинуудта нилээд ехэ опыдтой, мэргэжэлтэй багшанар бии. Багшанар Цыденова, Будеева ба бусад хадаа аймаг сооhоо байтагай, бүхы республика дотор алдаршаба. Тэдэнэй заадаг классуудынь 100 проц. успеваемость түйлаа.

Аяар холын Окын аймагай партийна ба партийнабэшэ большевигүүд иимээр ажаллажа байдаг юм. Саhата үндэр Саян ууланууд ба дабажа «гарташагүй» дабаан зузаан ой тайгын саана байhан энэ аймаг болбол урдань хэндэшье мэдэгдэхэгүй, холо таhархай хооhон булан байhанаа, Агууехэ Октябрьска революциин ашаар, большевистскэ партиин хүтэлбэреэр хүсэнтүгэсөөр хүгжэжэ байна.

1941 оной январиин 1-нэй байдалаар малай бүхэсоюзна бэшэлгэ хэхэ тухайда

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй 1940 оной октябриин 29-нэй тогтоолые баримталан, БМАССР-эй Совнаркомой тогтоохонь:

1. 1941 оной январиин 1-нэй байдалаар адуу моридой, эбэртэ томо малнуудай, хонид, ямаадай, гахайнуудай ба шубуунуудай бэшэлгэ БМАССР-эй хүдөө нютагуудта ба городуудта үнгэргэхыень БМАССР-эй арадай ажахын бүридхэлэй управленидэ даалгаха.

Колхозууддахи шубуунуудай, тэрэнэй тоодо нугаhануудай, галуунууд, индейкэнүүдэй тоо толгойе бүридхэхэ.

Колхознигуудай, үмсэтэнэй ба бусад ажаhуугшадай 10 процентhээ доошо бэшэ айлнуудые бэшэлгэдэ хабаадуулжа, бэшэлгын мэдээнүүдые шалгахыень УНХУ-да даалгаха.

2. Окын аймагhаа бэшэ — БМАССР-эй бүхы аймагуудта малай ба шубуунуудай бэшэлгые 1941 оной январиин 1-hээ 8 болотор үнгэргэхэ.

Окын аймагта малай бэшэлгые 1940 оной декабриин 20-hоо эхилжэ, ниитэ тогтоогдоhон болзор соонь дүүргэхэ.

3. Бэшэлгэ эхилтэр малай инвентаризаци дүүргэхыень БМАССР-эй Наркомземые, совхозуудай директорнүүдые, малажалтай бусад организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд ба мүн тэрэшэлэн колхозуудай түрүүлэгшэнэрые уялгалха.

4. СССР-эй Госпланай ЦУНХУ-гээр баталагдаhан формын ёhoop, 1941 оной январиин 1-нэй байдалаар малай тоо толгой тухайда тодо hонор ба шалгагдамал мэдээе бэшэлгэ хэжэ ябаhан счетчигуудта үгэхыень гүрэнэй ба кооперативна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдые, мүн колхозуудай түрүүлэгшэнэрые уялгалха.

5. Аймагуудай, городуудай, поселково ба сомоной соведүүдэй гүйсэдкомуудай уялгань:

а) болохоёо байгаа бэшэлгын удхашанар ба зорилгые арадзондо ойлгуулха;

б) малай бэшэлгые ба контрольно шалгалтануудые үнгэргэхын тулада гүрэнэй, кооперативна ба общественнэ организацинуудай, hургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй, совхозууд ба колхозууддахи тоо бүридхэлгын хүдэлмэрилэгшэдэй дундаhаа политическэ шалгагдамал ба техническэ эрдэмтэй хүнүүдые шэлэжэ, тэдэниие гол хүдэлмэриhөөнь сүлөөлэн, саг үргэлжэ ажаллажа байhан газартаа абадаг салин дээрэнь нэмэжэ түлэхэ условитойгоор Нархозучедой органуудые шухала хүнүүдээр хангаха;

а) болохоёо байгаа бэшэлгын удхашанар ба зорилгые арадзондо ойлгуулха;

г) энэ оной декабриин 10-hаа хойшолуулангүй нархозучедой районно (городской) инспекторнүүдэй мэдээнэй ёhoop. малай бэшэлгэ үнгэргэхэ счетчигуудые ба контрольно бригадануудай бригадирнуудые түс түстань аймсоведүүд ба горсоведүүдэй гүсэдкомуудай заседанинүүд дээрэ баталха.

д) энэ оной декабриин 15-hаа хойшолуулангүй бүхы аймаг дотор, мүн баhа зарим городской, поселково ба сомоной соведтэ малай бэшэлгэдэ бэлэдхэл тухайда нархозучедой районно инспекторнүүдэй докладуудые соносохо, бэшэлгын дүүрэмсээр тэрэнэй дүнгүүд тухайда докладуудые соносохо.

6. Малай бэшэлгые буруугаар үнгэргэлгэдэ зэмэтэй ба мүн тэрэшэлэн малаа нюуhан ба бэшэлгэдэ эсэргүүсэhэн хүнүүд хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаха.

7. Хабсаргалтада заагдаhан болзорой ёhoop малай бэшэлгын уридшалан гаргагдаhан дүнгүүд тухайда телеграфна мэдээ ба мүн тэрэшэлэн малажалай байдал ба малажалые хүгжөөлгын гүрэнэй планай дүүргэлтэ тухайда аймсоведэй гүйсэдкомуудай тодорхой шиидхэбэритэй эсэсэй дүнгүүдые БМАССР-эй Нархозучедой Управленидэ үгэхыень аймсоведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэрые ба нархозучедой инспекторнүүдые уялгалха.

8. 1941 оной январиин 1-нэй байдалаар малай ба шубуунуудай бэшэлгын дүнгүүдые Совнаркомой үзэмжэдэ 1941 оной февралиин 1-дэ табиха.

БМАССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ С. ИВАНОВ.
БМАССР-эй СНК-гэй хэрэгүүдые эрхилэгшын уялгые дүүргэгшэ В. ТАНХАЕВ.

БМАССР-эй СНК-гэй 1940 оной ноябриин 2-ой 635-тахи номерой тогтоолдо хабсаргалта.

АЙМАГУУД	Бэшэлгын дүнгүүдые гаргаха болзорнууд	
	Уридшалан гаргагдаhан дүнгүүдые	эсэсэй дүнгүүдые
Баргажанай	12 январь 1941 он	22 январь 1941 он
Бичурын	10 январь 1941 он	16 январь 1941 он
Зэдын	11 январь 1941 он	18 январь 1941 он
Яруунын	12 январь 1941 он	18 январь 1941 он
Заиграйн	10 январь 1941 он	16 январь 1941 он
Закаменай	11 январь 1941 он	19 январь 1941 он
Иволгын	10 январь 1941 он	15 январь 1941 он
Кабанскын	12 январь 1941 он	21 январь 1941 он
Кяхтын	11 январь 1941 он	19 январь 1941 он
Мухар-Шэбэрэй	10 январь 1941 он	18 январь 1941 он
Сэленгын	11 январь 1941 он	18 январь 1941 он
Тарбагатайн	10 январь 1941 он	16 январь 1941 он
Тунхэнэй	11 январь 1941 он	20 январь 1941 он
Хоринн	12 январь 1941 он	20 январь 1941 он
Окын	10 январь 1941 он	20 январь 1941 он
Улан-Удэ город	10 январь 1941 он	16 январь 1941 он

Улан-Удэ городой шатаршадай наадалга

Декабриин 1-дэ Динамын клубта Улан-Удэ городой шатарай 17-дохи чемпионат эхилбэ. Энээндэ иимэ хүнүүд наадананд: 1. Будаев, 2. Русанов, 3. Клобуков, 4. Абашеев, 5. Цыденов, 6. Соколов, 7. Завьянов, 8. Олзоев, 9. Мамилов, 10. Михайлов, 11. Спелит, 12. Сумкин. 13. Игумнов, 14. Павлов, 15. Сампилов ба 16. Шалбаев.

Недели соо хоёр дахин наадана: воскресеньедэ үглөөнэй 11 часhаа ба четвергдэ—үдэшын 7 часhаа.

Нэгэдэхи турта Олзоевай (сагаанаар) Мамиловтай наадаhан парти хамагай hонирхолтой байба. Эдэ хоёр ехэ эдибхитэйгээр тулалдажа, эсэстээ Олзоев илаба.

Михайлов (хараар) Завьяловтай наадаад, шүүгдэбэ. Соколов бэеэ ехээр аршалhанайгаа hүүлээр, Спелитдэ алдаба. Сумкин Цыденовтэй наадажа. шүүбэ. Абашеев Игумнов хоёр партяа хойшолуулба. Абашеевэй позици нэгэ бага дээрэ гэбэшье, баhал шүүхээр найдабари багатай.

Будаев — Шалбаев, Русанов—Сампилов, Клобуков — Павлов — эдэ гурбан наадагдабагүй.

Декабриин 5-да 2-дохи турынь болобо. Эндэ Павлов Абашеевэй урдаhаа hайнаар наадаба. Нилээд үни тулаhанайгаа hүүлээр Абашеев шүүгдэhэндэ өөрыгөө мэдэржэ, партяа тушааба.

Энэ турта Сумкин Соколовые, Будаев Русановые, Мамилов Шалбаевые, Олзоев Михайловые шүүбэ.

Спелит hайнаар наадажа байтараа, алдуутай комбинаци хэжэ, Завьяловта шүүгдэбэ. Сампилов Цыденов хоёр тэнсэбэ.

Декабриин 8-да 3-дахи турынь болобо.

Михайлов хадаа Маниловтай наадаад, нааданайгаа орёо болоод байхада нэгэ хүбүүгынь эдингүй зорюута орхижо, мат үгэхэ комбинаци бэлэдхэн, «дайсанайгаа» нэгэ алдуутай ябаса хэhэнэй hүүлдэ хоёр ябасаар мат табиба. Русанов бүхы хүсэеэ элсүүлжэ шадангүй, Шалбаевай ракировка хэхэ позициие добтолжо. hүүлдэнь гэдэргээ сухариха болоходоо хэдэн фигураяа алдаба.

Энэ турта Клобуков Будаевые ба Игумнов Соколовые шүүбэ.

Павлов Цыденовтэй 4 час соо тулалдаад, hүүлдэнь нэгэ хүбүү дутуутайгаар партяа хойшолуулба.

Гурбадахи турай hүүлдэ Сумкин ба Завьялов хоёр түрүү ябанад.

А. М. ИГУМНОВ.

ХИЛЫН СААНАhАА ТЕЛЕГРАММАНУУД

ЯПОНИИН ШЭНЭ ЭКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРА

ТОКИО, декабриин 8. (ТАСС). Домей Цусин агентствын мэдээсэхэнь хадаа. үсэгэлдэр, министрнүүдэй кабинедэй заседаниин hүүлээр, табан неделиин туршо дотор элдэб кругуудаар зүбшэн хэлсэгдэhэн «шэнэ экономическа структурын» схемэ тунхаглагдаhан байна.

«Шэнэ экономическа структура» хадаа, агентство заана, Япони, Манчжоу-Го ба Китад болбол «агууехэ зүүн-азиатска системэ» гээшын «нэгэдэлэй звено» болохо байна гэжэ хараална. Мүн, Японийн сэрэгэй экономико болбол «агууехэ зүүн-азиатска системын» мэдэлдэ байгаа байгаалиин баялигуудые хэрэглэхэ байна гэжэ хэлэгдэнэ.

Агентствын мэдээсэhэнэй ёhoop. «шэнэ экономическа структура» хадаа промышленна продукциие дээшэлүүлхэ тухай правительствын планиие дүүргэлтэ болгохын зорилгоор, промышленна предприятинуудай ажалъябуулгые правительствын зүгhөө шалган хиналгые шангадхаха байна. Тиихэ зуураа, предприятинуудые эрхилэлгэ болбол бүхыдөө тэдэнэрэй эзэдэй гарта үлэнэ. «Хүнүүдэй үүсхэлые дүүрэн хүндэлэлгэ» болбол гол шухала принцип гээшэ гэжэ, «шэнэ экономическа структурын» проект соо тэмдэглэгдэнэ.

«Шэнэ экономическа структурын» схемэ хадаа адли предприятинуудые нэгэдүүлхэ ба элдэб янзын экономическа хэмжээябуулгануудые бэелүүлхэдээ правительстватай хамта хүдэлмэрилхэ түсхай организацинуудые байгуулхаар хараална.

ИТАЛЬЯНСКА АВИАЦИИН ХОХИДОЛНУУД ТУХАЙ АНГЛИИН МЭДЭЭНYYД

ЛОНДОН. декабриин 8. (ТАСС). Рейтер агентство мэдээсэнэ: дайнда эхилэн ороhонhоо хойшо Итали болбол 290-hээ үсөөн бэшэ бомбардировщигуудаа. истребительнүүдээ hалгаба. Англи болбол энэ үе соо 3 самолетоо гээhэн байна.

ГЕРМАНСКА БОМБАРДИРОВЩИГУУДАЙ ШЭНЭ ТАКТИКА

БЕРЛИН, декабриин 9. (ТАСС). Германска кругуудай мэдээсэhэнэй ёhoop, декабриин 8-най hүни, Германиин бомбардировщигууд Лондондо ехэхэн добтолго хэхэ зуураа, шэнэ дайшалхы тактика хэрэглэhэн байна. Эгээ түрүүн үсөөншэг бомбардировщигуудай группа болбол моторнуудаа зогсоон, тон дээгүүр ниидэжэ Лондондо хүрөөд, прожекторнэ частьнуудые ба зенитнэ батарейнүүдые усадхахын тулада, город дээрэ 30 метртэ хүрэтэр нэгэшье абяагүйгөөр доошоо унаба. Эдэ самолетуудай hүүлээр мүн олон тооной бусад бомбардировщигууд ниидэhэн байна. Эдэ болбол город дээрэ 700 мянган килограмм фугасна ба 88 мянганhаа 100 мянган килограмм хүрэтэр галта бомбонуудые хаяба.

ГРЕЦИДЭ АМЕРИКАНСКА САМОЛЕДУУДЫЕ ЭЛЬГЭЭЛГЭ ТУХАЙ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 9. (ТАСС). Интернейшенел Нью Сервис агентствын мэдээсэхэнь хадаа, Грецидэ 30 «Кэртисс—П—40» самолет-истребительнүүдые hаяар эльгээхые США зүбшөөбэ.

США-дахи МОДО ХЮРӨӨДЭЛГЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ ХYДЭЛМЭРИШЭДЭЙ БОСОЛГО

НЬЮ-ЙОРК. декабриин 9. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэhэнэй ёhoop, Вашингтоной штадтахи модо хюрөөдэлтын предприятинуудай хүдэлмэришэдэй босолгонууд үргэдэhөөр байна. Мүнөө, 12 мянган хүдэлмэришэд тус босолгонуудта хабаадалсана. Такоме, Сиэттле, Зверетэ дээрэхи хэдэн олон модо хюрөөдэлгын предприятинууд хаагдаба. Хүдэлмэришэд болбол салин ехэ болгохые, жэл бүхэндэ неделиин болзортой амаралта үгэхые эрилтэ хэнэд.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Каландаршвили, 19. Телефоны: отв. редактора — 3-23; секретариата — 3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды — 7-55(2зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07.

Н—4229

Типография НКМП БМАССР.